

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

16. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Posebne nadležnosti – Članak 5. točka 3. – Stvari koje se odnose na delikte ili kvazidelikte – Štetni događaj – Nepažnja odvjetnika pri sastavljanju ugovora – Mjesto u kojemu se dogodio štetni događaj“

U predmetu C-12/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), odlukom od 9. siječnja 2015., koju je Sud zaprimio 14. siječnja 2015., u postupku

Universal Music International Holding BV

protiv

Michaela Tétreaulta Schillinga,

Irwina Schwartz,

Josefa Broža

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, C. Toader (izvjestiteljica), A. Rosas, A. Prechal i E. Jarašiūnas, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 25. studenoga 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Universal Music International Holding BV, C. Kroes i S. Janssen, *advocaten*,
- za Michaela Tétreaulta Schillinga, A. Knigge, P. A. Fruytier i L. Parret, *advocaten*,
- za Josefa Broža, F. Vermeulen i B. Schim, *advocaten*,
- za grčku vladu, A. Dimitrakopoulou, S. Lekkou i S. Papaïoannou, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: nizozemski

— za Europsku komisiju, M. Wilderspin i G. Wils, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 10. ožujka 2016.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 5. točke 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između društva Universal Music International Holding BV (u daljnjem tekstu: Universal Music), sa sjedištem u Nizozemskoj, i Michaela Schillinga, Irwina Schwartza i Josefa Broža, sva trojica odvjetnici, s prebivalištem u Rumunjskoj, Kanadi odnosno Češkoj Republici, u vezi s nepažnjom J. Broža pri sastavljanju ugovora o kupnji dionica u Češkoj Republici.

Pravni okvir

Briselska konvencija

- 3 Članak 5. Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i priznavanju te izvršavanju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972., L 299, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., sv. 6, str. 185.) kako je izmijenjena konvencijama o pristupanju novih država članica toj konvenciji (u daljnjem tekstu: Briselska konvencija), glasi kako slijedi:

„Osoba s domicilom u državi koju obvezuje ova Konvencija može, u drugoj državi koju obvezuje ova Konvencija, biti suđena:

[...]

3. u stvarima u vezi s deliktima ili kvazideliktima pred sudovima u mjestu gdje je nastao [...] štetan događaj.

[...]”

Uredba br. 44/2001

- 4 Uvodne izjave 11., 12., 15. i 19. Uredbe br. 44/2001 glase:

„(11) Propisi o nadležnosti moraju biti izuzetno predvidljivi i utemeljeni na načelu da se nadležnost uglavnom utvrđuje prema domicilu tuženika, pri čemu takva nadležnost mora uvijek postojati, osim u nekim točno određenim slučajevima, u kojima je zbog predmeta spora ili autonomije stranaka opravdana neka druga poveznica. Domicil pravne osobe mora biti autonomno utvrđen kako bi zajednička pravila bila transparentnija i kako bi se izbjegli sukobi nadležnosti.

(12) Osim domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove za utvrđivanje nadležnosti, utemeljene na bliskoj vezi između suda i postupka ili radi olakšavanja ispravnog suđenja.

[...]

(15) U interesu skladnog zadovoljavanja pravde potrebno je smanjiti mogućnost vođenja paralelnih postupaka i osigurati da u dvjema državama članicama ne budu donesene dvije nepomirljive presude.

[...]

(19) Trebao bi biti osiguran kontinuitet između Konvencije iz Bruxellesa i ove Uredbe, pa bi s tim ciljem trebale biti donesene prijelazne odredbe. Isti kontinuitet treba biti osiguran s obzirom na tumačenje Konvencije iz Bruxellesa na Sudu [Europske unije], a Protokol [od 3. lipnja 1971. o tumačenju Konvencije iz Bruxellesa od strane Suda] trebao bi i dalje biti primjenjiv i na slučajeve koji nisu riješeni u trenutku stupanja na snagu ove uredbe.”

5 Članak 2. stavak 1. te uredbe, koji propisuje opću nadležnost suda države članice u kojoj tuženik ima domicil, glasi kako slijedi:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama s domicilom u nekoj državi članici sudi se pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo.”

6 Članak 5. iste uredbe predviđa:

„Osoba s domicilom u državi članici može u drugoj državi članici biti tužena:

[...]

3. u stvarima koj[e] se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte, pred sudovima u mjestu u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi.

[...]”.

Glavni postupak i prethodna pitanja

7 Universal Music izdavačka je kuća koja je dio Universal Music Groupa. Universal Music International Ltd je društvo sestra društva Universal Music i također je dio te grupe.

8 Tijekom 1998. godine Universal Music International Ltd dogovorio se s češkim partnerima, osobito izdavačkom kućom B&M spol. s r. o. i njezinim dioničarima, da će jedno ili više društava iz grupe Universal Music Group kupiti 70 % dionica B&M-a. Ugovorne strane također su se dogovorile da će tijekom 2003. godine kupac steći preostale dionice, s time da se cijena mora utvrditi prilikom te posljednje kupnje. Na kupoprodajnu cijenu već je bio plaćen predujam. Sporazum i glavne točke tog nacrtu transakcije sastavljeni su u pismu namjere u kojem je kao cilj određena prodajna cijena koja odgovara peterostrukoj prosječnoj godišnjoj dobiti društva B&M.

9 Ugovorne strane zatim su pregovarale o prodaji i prijenosu 70 % dionica društva B&M i ugovoru o opciji kupnje za preostalih 30 % (u daljnjem tekstu: ugovor o opciji kupnje).

10 Na zahtjev pravne službe Universal Music Groupa, ugovor o opciji kupnje preostalih dionica sastavio je češki odvjetnički ured Burns Schwartz International. Taj odvjetnički ured, pravna služba Universal Music Groupa i dioničari društva B&M razmijenili su više nacrtu ugovora.

11 Universal Music određen je kao kupac prema odredbama ugovora o opciji kupnje dionica u tijeku tih pregovora. Universal Music, B&M i njegovi dioničari potpisali su taj ugovor 5. studenoga 1998.

- 12 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, iz tog ugovora proizlazi da J. Brož, suradnik u odvjetničkom uredu Burns Schwartz International, nije u cijelosti unio izmjenu koju je predložila pravna služba Universal Music Groupa, što je dovelo do toga da se prodajna cijena povećala pet puta u odnosu na onu koja je planirana, s time da je iznos te prodajne cijene nakon toga trebalo pomnožiti s brojem dioničara.
- 13 U kolovozu 2003. Universal Music, kako bi ispunio svoju ugovornu obvezu kupnje preostalih dionica, izračunao je planiranu prodajnu cijenu prema predviđenoj formuli i došao do iznosa od 10 180 281 češke krune (CZK) (otprilike 313 770 eura). Dioničari društva B&M zatražili su, koristeći se formulom iz ugovora, plaćanje iznosa od 1 003 605 620 CZK (otprilike 30 932 520 eura).
- 14 Spor je iznesen pred arbitražnu komisiju u Češkoj Republici, pred kojom je 31. siječnja 2005. postignuta nagodba. Universal Music izvršavajući tu nagodbu platio je iznos od 2 654 280,03 eura (u daljnjem tekstu: iznos iz nagodbe) za preostalih 30 % dionica virmanom s bankovnog računa koji ima u Nizozemskoj. Prijenos je izvršen u korist računa koji su dioničari društva B&M imali u Češkoj Republici.
- 15 Universal Music podnio je tužbu rechtbanku Utrecht (Sud u Utrechtu, Nizozemska), na temelju članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001, kojom je tražio da se M. T. Schillingu i I. Schwartzu, kao bivšim partnerima u odvjetničkom uredu Burns Schwartz International, kao i J. Brožu solidarno naloži plaćanje 2 767 861,25 eura, uvećano za kamate i troškove, kao štete za koju to društvo tvrdi da ju je pretrpjelo zbog nepažnje zadnjenavedenoga pri sastavljanju teksta ugovora o opciji kupnje dionica. Traženi iznos štete sastoji se u razlici koja je zbog te nepažnje nastala između planirane prodajne cijene i iznosa iz nagodbe i troškova Universal Musica koji su za njega proizašli iz arbitraže.
- 16 U prilog svojoj tužbi društvo Universal Music ističe da je štetu pretrpjelo u Baarnu (Nizozemska), gdje je imalo sjedište.
- 17 Presudom od 27. svibnja 2009. rechtbank Utrecht (sud u Utrechtu) proglasio se nenadležnim za odlučivanje o zahtjevu Universal Musica, s obrazloženjem da se mjesto štete koju ističe Universal Music, a koju je ocijenio kao „isključivo izravnu imovinsku štetu” nastalu u Baarnu, ne može smatrati mjestom „štetnog događaja” u smislu članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001 jer ne postoji dovoljno poveznica koje bi omogućile uspostavu nadležnosti nizozemskog suda.
- 18 Postupajući povodom žalbe Universal Musica, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (žalbeni sud u Arnhem-Leeuwardenu, Nizozemska) presudom od 15. siječnja 2013. potvrdio je prvostupanjsku presudu. Taj sud procijenio je da nije postojala posebno bliska veza između tužbe i suda pred koji je iznesen spor, koja predstavlja kriterij za primjenu članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001. Stoga sama činjenica da je iznos iz nagodbe trebalo snositi društvo sa sjedištem u Nizozemskoj nije dovoljna za uspostavu međunarodne nadležnosti nizozemskog suda.
- 19 Universal Music podnio je protiv presude Gerechtshof Arnhem-Leeuwardena (žalbeni sud u Arnhem-Leeuwardenu) kasacijsku žalbu sudu koji je uputio zahtjev. M. T. Schilling i J. Brož podnijeli su kasacijsku protužalbu.
- 20 U tim je okolnostima Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
 - „1. Treba li članak 5. [točku] 3. Uredbe br. 44/2001 [...] tumačiti na način da ‚mjestom u kojemu se dogodio štetni događaj’ treba smatrati mjesto u državi članici u kojem je šteta nastala ako se ta šteta sastoji isključivo od imovinske štete koja je izravna posljedica delikta koji se dogodio u drugoj državi članici?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:
 - (a) Na temelju kojeg kriterija ili kojih aspekata nacionalni sudovi trebaju prilikom ispitivanja svoje nadležnosti u skladu s člankom 5. [točkom] 3. Uredbe br. 44/2001 odrediti postoji li u tom slučaju imovinska šteta koja je izravna posljedica delikta (,inicijalna imovinska šteta' ili ,neposredna imovinska šteta'), ili imovinska šteta koja je posljedica inicijalne štete koja je nastala na drugom mjestu, odnosno šteta koja je proizišla iz druge štete koja je nastala na drugom mjestu (,posljedična šteta' ili ,izvedena imovinska šteta')?
 - (b) na temelju kojeg kriterija ili kojih aspekata nacionalni sudovi trebaju prilikom ispitivanja svoje nadležnosti u skladu s člankom 5. [točkom] 3. Uredbe br. 44/2001 odrediti gdje je imovinska šteta – bilo pri tome riječ o izravnoj ili o izvedenoj imovinskoj šteti – u tom slučaju nastala ili se smatra da je nastala?
3. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: treba li Uredbu br. 44/2001 tumačiti na način da su nacionalni sudovi koji trebaju prosuditi jesu li nadležni u ovom slučaju prema toj uredbi prilikom svoje ocjene dužni polaziti od navoda tužitelja odnosno podnositelja zahtjeva koji su relevantni u tom kontekstu ili tako da su ti sudovi dužni cijeliti i ono što je naveo tuženik kako bi pobio ta isticanja?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 21 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. točku 3. Uredbe br. 44/2001 tumačiti na način da „mjestom u kojemu se dogodio štetni događaj” treba smatrati mjesto u državi članici u kojem je šteta nastala ako se ta šteta sastoji isključivo od financijskog gubitka koji je izravna posljedica delikta koji se dogodio u drugoj državi članici.
- 22 Da bi se odgovorilo na to pitanje, treba podsjetiti da, s obzirom na to da Uredba br. 44/2001 zamjenjuje Briselsku konvenciju, tumačenje koje Sud daje u vezi s odredbama te konvencije vrijedi također za odredbe te uredbe, kada se odredbe tih instrumenata Zajednice mogu smatrati istovjetnima (presude od 16. srpnja 2009., *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, t. 18. kao i od 10. rujna 2015., *Holterman Ferho Exploitatie i dr.*, C-47/14, EU:C:2015:574, t. 38.).
- 23 Treba podsjetiti da su odredbe Uredbe br. 44/2001 koje su relevantne za ovaj predmet gotovo istovjetne onima Briselske konvencije. S obzirom na tu istovjetnost, treba se pobrinuti da se, u skladu s uvodnom izjavom 19. Uredbe br. 44/2001, osigura kontinuitet u tumačenju tih dvaju instrumenata (presuda od 16. srpnja 2009., *Zuid-Chemie*, C189/08, EU:C:2009:475, t. 19.).
- 24 U skladu sa sudskom praksom Suda, pojam „stvari koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte” u smislu članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001 obuhvaća sve zahtjeve koji se temelje na odgovornosti tuženika i koji ne pripadaju u „stvari koje se odnose na ugovore” u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) te uredbe (presuda od 28. siječnja 2015., *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, t. 44.). U tom pogledu, s obzirom na to da u zahtjevu za prethodnu odluku nema elemenata koji bi upućivali na to da postoji ugovorna veza između stranaka u glavnom postupku, što je ipak na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, Sud treba ograničiti svoju analizu na članak 5. točku 3. Uredbe br. 44/2001, na koju se odnose pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev.
- 25 Kako je to naveo i nezavisni odvjetnik u točki 27. svojeg mišljenja, upravo odstupajući od općeg pravila određenog u članku 2. stavku 1. Uredbe br. 44/2001 o dodjeljivanju nadležnosti sudu države članice u kojoj tuženik ima domicil, poglavlje II. odjeljak 2. navedene uredbe propisuje određen broj slučajeva dodjeljivanja posebne nadležnosti, među kojima je i onaj iz članka 5. stavka 3. navedene uredbe. Budući da je nadležnost sudova mjesta u kojem se dogodio štetni događaj pravilo posebne nadležnosti,

treba ga samostalno i usko tumačiti te nije dopušteno tumačenje kojim se prekoračuju slučajevi koji su izrijekom utvrđeni u toj uredbi (vidjeti u tom smislu presude od 5. lipnja 2014., *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, t. 43. do 45. kao i od 10. rujna 2015., *Holterman Ferho Exploitatie i dr.*, C-47/14, EU:C:2015:574, t. 72. i navedena sudska praksa).

- 26 Na temelju ustaljene sudske prakse, pravilo posebne nadležnosti predviđeno u članku 5. točki 3. Uredbe temelji se na postojanju posebno bliske veze između spora i sudova mjesta u kojem se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi koja opravdava dodjeljivanje nadležnosti tim sudovima radi pravilnog suđenja i procesne ekonomije (presude od 5. lipnja 2014., *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, t. 47. kao i od 10. rujna 2015., *Holterman Ferho Exploitatie i dr.*, C-47/14, EU:C:2015:574, t. 73. i navedena sudska praksa).
- 27 U stvarima koje se odnose na delikte ili kvazidelikte sud mjesta u kojem se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi obično je najpozvaniji rješavati slučaj, osobito zbog blizine spora i jednostavnijeg upravljanja dokazima (presude od 21. svibnja 2015., *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, t. 40. kao i od 10. rujna 2015., *Holterman Ferho Exploitatie i dr.*, C-47/14, EU:C:2015:574, t. 74.).
- 28 Kada je riječ o pojmu „mjesto u kojemu se dogodio štetni događaj” iz članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001, kao što je to Sud već presudio, taj se izraz odnosi kako na mjesto gdje je nastala šteta tako i na mjesto uzročnog događaja koji je doveo do nastanka štete, tako da bi tuženik mogao biti tužen, prema tužiteljevu izboru, pred sudom jednog ili drugog od navedenih mjesta (u materiji onečišćenja vidjeti presudu od 30. studenoga 1976., *Bier*, 21/76, EU:C:1976:166, t. 24. i 25., u materiji krivotvorenja presudu od 5. lipnja 2014., *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, t. 46. kao i, u materiji ugovora za direktora društva, presudu od 10. rujna 2015., *Holterman Ferho Exploitatie i dr.*, C-47/14, EU:C:2015:574, t. 72.).
- 29 Iako za stranke u glavnom postupku nije sporno da je Češka Republika mjesto uzročnog događaja, ne slažu se u vezi s pitanjem na kojem je mjestu nastala šteta.
- 30 Naime, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da se o ugovoru od 5. studenoga 1998. između društva B&M i njegovih dioničara, s jedne strane, i Universal Musica, s druge strane, pregovaralo u Češkoj Republici, gdje je i sklopljen. Prava i obveze stranaka definirani su u toj državi članici, uključujući obvezu da Universal Music za preostalih 30 % dionica plati iznos koji je viši od onoga inicijalno predviđenog. Ta ugovorna obveza, koju ugovorne strane nisu imale namjeru stvoriti, nastala je u Češkoj Republici.
- 31 Šteta za društvo Universal Music koja se sastoji u razlici između planirane prodajne cijene i cijene navedene u tom ugovoru postala je sigurna tijekom nagodbe o kojoj su se stranke suglasile pred arbitražnom komisijom u Češkoj Republici 31. siječnja 2005., dana kada je utvrđena stvarna prodajna cijena. Stoga je obveza plaćanja nepovratno utjecala na imovinu Universal Musica.
- 32 S obzirom na to da je do gubitka dijelova imovine došlo u Češkoj Republici, šteta je ondje nastala. Sama okolnost da je izvršavajući tu nagodbu koju je sklopio pred arbitražnom komisijom u Češkoj Republici Universal Music platio iznos iz nagodbe virmanom s bankovnog računa koji ima u Nizozemskoj ne može opovrgnuti taj zaključak.
- 33 Rješenje koje na taj način proizlazi iz utvrđenja iz točaka 30. do 32. te presude ispunjava uvjete predvidljivosti i sigurnosti predviđene Uredbom br. 44/2001 jer se dodjela nadležnosti češkim sudovima opravdava ispravnim suđenjem i procesnom ekonomijom.

- 34 U tom kontekstu, treba podsjetiti na to da se izraz „mjesto u kojem se dogodio štetni događaj” ne smije tumačiti na ekstenzivan način do te mjere da uključuje svako mjesto na kojem se mogu osjetiti štetne posljedice događaja koji je već u stvarnosti prouzročio štetu koja je nastupila na drugome mjestu (presuda od 19. rujna 1995., *Marinari*, C-364/93, EU:C:1995:289, t. 14.).
- 35 Imajući u vidu tu sudsku praksu, valja podsjetiti da je Sud također istaknuo da taj izraz ne upućuje na tužiteljev domicil u kojem se nalazi pretežiti dio njegove imovine isključivo na temelju činjenice da je ondje pretrpio financijsku štetu zbog gubitka dijelova imovine do kojeg je došlo i koji je pretrpio u drugoj državi članici (presuda od 10. lipnja 2004., *Kronhofer*, C168/02, EU:C:2004:364, t. 21.).
- 36 Točno je da je u predmetu u kojem je donesena presuda od 28. siječnja 2015., *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37) Sud u točki 55. svojeg obrazloženja utvrdio da postoji nadležnost sudova prema domicilu tužitelja na temelju mjesta gdje je nastala šteta, kada je ista nastala na tužiteljevu bankovnom računu kod banke sa sjedištem na području nadležnosti tih sudova.
- 37 Međutim, kao što je to i nezavisni odvjetnik u bitnome istaknuo u točkama 44. i 45. svojeg mišljenja u ovom predmetu, taj zaključak donesen je u posebnom kontekstu predmeta u kojem je donesena ta presuda, za koji je bilo karakteristično postojanje konkurirajućih okolnosti za utvrđivanje nadležnosti tih sudova.
- 38 Stoga štetu koja je isključivo financijska, a koja je nastala izravno na tužiteljevu bankovnom računu, ne treba samu po sebi smatrati „mjerodavnom poveznicom”, na temelju članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001. U tom pogledu treba također napomenuti da nije isključeno da je društvo poput *Universal Musica* moglo birati između više bankovnih računa s kojih je moglo platiti iznos iz nagodbe, tako da mjesto u kojem se nalazi taj račun nije nužno kriterij za stvaranje poveznice.
- 39 Samo u slučaju da druge posebne okolnosti predmeta govore u prilog tomu da se nadležnost utvrdi u korist suda mjesta nastanka štete koja je isključivo financijska, takva šteta može opravdano tužitelju omogućiti podnošenje tužbe pred tim sudom.
- 40 Imajući u vidu prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti u smislu da članak 5. točku 3. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da se, u situaciji poput one u glavnom postupku, „mjestom u kojemu se dogodio štetni događaj”, kada ne postoje druge poveznice, ne treba smatrati mjesto u državi članici u kojem je šteta nastala ako se ta šteta sastoji isključivo od financijskog gubitka koji je nastao izravno na tužiteljevu bankovnom računu i koji je izravna posljedica delikta koji se dogodio u drugoj državi članici.
- 41 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo postavljeno pitanje.

Treće pitanje

- 42 Trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi znati treba li u okviru provjere nadležnosti na temelju Uredbe br. 44/2001 sud pred kojim se vodi postupak ocijeniti sve elemente kojima raspolaže, uključujući, prema potrebi, tuženikova osporavanja.
- 43 Kako je to nezavisni odvjetnik napomenuo u točki 52. svojeg mišljenja, bez obzira na to što se sud koji je uputio zahtjev to pita samo u slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, na ovo pitanje treba odgovoriti, s obzirom na to da se radi o pitanju u vezi s općom ocjenom nadležnosti, a ne samo o tome je li postojanje imovinske štete dovoljno za uspostavljanje nadležnosti.
- 44 Kada je posebno riječ o članku 5. točki 3. Uredbe br. 44/2001, Sud je istaknuo da u stadiju provjere međunarodne nadležnosti sud koji vodi postupak ne ocjenjuje ni dopuštenost ni osnovanost tužbenog zahtjeva prema pravilima nacionalnog prava, nego isključivo utvrđuje poveznice s državom suda koje

opravdavaju njegovu nadležnost na temelju te odredbe. Zato taj sud može smatrati da su tužitelji relevantni navodi u pogledu pretpostavki odgovornosti za delikte ili kvazidelikte utvrđeni samo radi provjere svoje nadležnosti na temelju te odredbe (vidjeti u tom smislu presude od 25. listopada 2012., Folien Fischer i Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, t. 50. kao i od 28. siječnja 2015., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, t. 62. i navedenu sudsku praksu).

- 45 Iako sud koji vodi postupak u slučaju tuženikova osporavanja tužiteljevih tvrdnji nije dužan u stadiju utvrđivanja nadležnosti provesti dokazni postupak, Sud je presudio da – kako pravilno suđenje koje je u pozadini Uredbe br. 44/2001 tako i poštovanje sudačke autonomije u obavljanju svojih funkcija – zahtijevaju da sud koji vodi postupak može ispitati je li međunarodno nadležan na temelju svih informacija kojima raspolaže, uključujući i eventualna tuženikova osporavanja (presuda od 28. siječnja 2015., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, t. 64.).
- 46 Imajući u vidu prethodna razmatranja, na treće pitanje potrebno je odgovoriti da u okviru provjere nadležnosti na temelju Uredbe br. 44/2001 sud pred kojim se vodi postupak treba ocijeniti sve elemente kojima raspolaže, uključujući, kada je to potrebno, i tuženikova osporavanja.

Troškovi

- 47 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 5. točku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da se, u situaciji poput one u glavnom postupku, „mjestom u kojemu se dogodio štetni događaj”, kada ne postoje druge poveznice, ne treba smatrati mjesto u državi članici u kojem je šteta nastala ako se ta šteta sastoji isključivo od financijskog gubitka koji je nastao izravno na tužiteljevu bankovnom računu i koji je izravna posljedica delikta koji se dogodio u drugoj državi članici.**
- 2. U okviru provjere nadležnosti na temelju odredaba Uredbe br. 44/2001, sud pred koji je iznesen spor mora ocijeniti sve elemente kojima raspolaže, uključujući, prema potrebi, i tuženikova osporavanja.**

Potpisi